

„Narodne novine“, broj 10/86., 59/96. i 71/14.

Napomena:

Objavljeno u »Narodnim novinama«, br. 10/86., na temelju članka 16. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine« br. 19/83.).

Primjenjuje se u dijelu u kojem nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti na radu (»Narodne novine« br. 71/14., 118/14., 154/14.)

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU U ŠUMARSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se pravila zaštite na radu za radnike koji obavljaju određene poslove odnosno radne zadatke na otvorenom prostoru u šumarstvu, u osnovnoj i drugoj organizaciji udruženog rada, radnoj zajednici, ugovornoj organizaciji udruženog rada, zemljoradnici koji i drugoj zadrugi i drugim oblicima udruživanja rada i sredstava (u daljnjem tekstu: organizacija).

Pravila zaštite na radu propisana ovim pravilnikom na odgovarajućim mjestima primjenjuju se i na radne ljude koji samostalno obavljaju djelatnost osobnim radom sredstvima u vlasništvu građana, građanskih pravnih osoba i građana ako se koriste dopunskim radom drugih osoba (u daljnjem tekstu: poslodavac).

Član 2.

Pravila zaštite na radu u šumarstvu u smislu ovog pravilnika obuhvaćaju:

1. zajedničke odredbe,
2. plan o uređenju radilišta u šumarstvu,
3. pravila zaštite na radu na pojedinim poslovima,
4. prijevoz, smještaj i ishranu radnika.

Član 3.

Pravila zaštite na radu koja nisu utvrđena ovim pravilnikom dužne su osigurati organizacije i poslodavci primjenom pravila zaštite na radu utvrđenih zakonima, pravilnicima, standardima i tehničkim normativima.

Odredba stava 1. ovog članka odnosi se naročito na izgradnju i korištenje objekata namijenjenih za rad, smještaj radnika, opreme i materijala, ispitivanje oruđa za rad s posebnim opasnostima, utvrđivanje poslova s posebnim uvjetima rada, pružanje neposredne prve pomoći, osobna zaštitna sredstva i drugo.

II. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

1. Zajedničke odredbe

lan 4.

Poslove odnosno radne zadatke na uzgoju šume, sje i stabala, izradi, prijenosu, manipulaciji i uskladištenju drvnih sortimenata, ure ivanju šume, branju šumskog sjemena u krošnjama stabala, smolarenju i rukovanju opasnim i štetnim tvarima (zaštita šumskog bilja, drve a, drvnih sortimenata i sl.) moraju obavljati najmanje dva radnika na udaljenosti sa koje se mogu vidjeti, ili neposredno komunicirati.

Pri obavljanju poslova iz stava 1. ovog lana radnici moraju biti raspore eni tako da se me usobno ne ometaju u radu i da mogu sigurno izvoditi radne postupke.

lan 5.

Poslovi odnosno radni zadaci iz lana 4. stava 1. ovog pravilnika ne smiju se obavljati pod nepovoljnim klimatskim ili drugim uvjetima koji bi ugrožavali sigurnost i zdravlje radnika na radu.

lan 6.

Radnicima koji obavljaju odre ene poslove odnosno radne zadatke iz lana 4. stava 1. ovog pravilnika moraju se osigurati odgovaraju a sredstva rada, oprema i osobna zaštitna sredstva koja su izra ena u skladu s pravilima zaštite na radu i koja su ispravna.

Radnici su dužni sredstva rada, opremu i osobna zaštitna sredstva namjenski upotrebljavati i njima pažljivo rukovati.

lan 7.

Oru a za rad, oprema, alat i osobna zaštitna sredstva kao i druga sredstva rada koja radnici upotrebljavaju pri obavljanju poslova odnosno radnih zadataka moraju se održavati u ispravnom stanju i poslije upotrebe odložiti na za to odre eno mjesto, u skladu s planom o ure enju radilišta.

2. Plan o ure enju radilišta u šumarstvu

lan 8.

Organizacije i poslodavci koji na radilištima obavljaju radove na iskorištavanju šuma dužni su prije po etka izvo enja radova urediti radilište i osigurati da se radovi obavljaju u skladu s pravilima zaštite na radu, na temelju plana o ure enju radilišta.

lan 9.

Plan o ure enju radilišta obavezno sadrži podatke propisane Pravilnikom o sadržaju plana ure enja privremenih i zajedni kih privremenih radilišta.

3. Pravila zaštite na radu na pojedinim poslovima

a) Sje a i izrada drvnih sortimenata

lan 10.

Sječa i izrada drvnih sortimenata smije započeti tek kada je radilište uređeno prema planu o uređenju radilišta.

lan 11.

Prije početka sječe i izrade drvnih sortimenata moraju se na vidan način odrediti sjekačke linije.

U određenoj sjekačkoj liniji poslove sječe smije obavljati jedan sjekač s motornom pilom ili sjekačka grupa koja se sastoji od dva radnika i jedne motorne pile.

Radnici koji obavljaju poslove sječe i izrade drvnih sortimenata moraju raditi na udaljenosti sa koje se mogu vidjeti ili neposredno komunicirati.

lan 12.

Rad sjekačke grupe mora se organizirati tako da na sječi i izradi drvnih sortimenata motornom pilom radnik ne smije raditi duže od dva sata neprekidno, odnosno duže od četiri sata sa prekidima u toku jednog radnog dana.

Pod neprekidnim radom u smislu stava 1. ovog člana podrazumijeva se rad s motornom pilom kad je ona u funkciji.

lan 13.

Radnik koji rukovodi sjekačkim grupama mora imati posebna ovlaštenja i odgovornosti u vezi s provođenjem propisa o zaštiti radnika na radu.

Radnik iz stava 1. ovog člana mora se nalaziti na radilištu za sve vrijeme obavljanja radova na sječi i izradi drvnih sortimenata.

lan 14.

U skladu s planom o uređenju radilišta ovlašteni radnik iz člana 13. ovog pravilnika određuje opći smjer obaranja stabala u ovisnosti s tehnološkim procesom, predviđenom tehnologijom privlačenja drvnih sortimenata, položaja puteva i šumskih vlaka i načina obnove šume.

lan 15.

Smjer obaranja stabla određuje sjekač, uzimajući u obzir opasnosti koje mu prijete posebno u uvjetima guste sastojine, jako strmog ili stjenovitog terena, nagnutih, šupljih, djelimično sasušanih stabala i stabala sa jednostranom krošnjom.

Pri utvrđivanju smjera pada stabla mora sjekač uzeti u obzir težište stabla, mogućnost odstupanja u toku rušenja stabla, daljnju obradu oborenog stabla, uvjete privlačenja drvnih sortimenata i prirodne prepreke.

lan 16.

Sjeka ke grupe odnosno radnike sjeka e mora ovlaštenu radnik iz lana 13. ovog pravilnika rasporediti u sjeka ke linije tako da njihova me usobna udaljenost pri obaranju stabala ne može biti manja od dvostruke visine stabala koja se sijeku.

lan 17.

Na strmom terenu sjeka ke linije moraju se postavljati okomito na slojnice terena, kako bi se onemogu io rad sjeka a jednih iznad drugih.

lan 18.

Sje a stabala mora se vršiti na strmom terenu odozdo na gore.

lan 19.

Tokom rada u sjeka koj liniji prije po etka sje e pojedinog stabla, moraju se prethodno oboriti susjedna trula stabla i stabla koja prijete padom na udaljenosti najmanje dvije visine stabla koje se obara.

lan 20.

Prije po etka sje e stabla mora se o istiti teren na mjestu rada i izvršiti provjera slobodno vise ih grana u krošnji stabla kojeg se obara i susjednih stabala, kako bi se osigurali uvjeti za siguran rad.

lan 21.

Ako je promjer stabla na mjestu prereza ve i od dvostruke dužine efektivnog dijela vodilice, ili ako zadebljanje žile na mjestu prereza pove ava promjer stabla za više od 30 cm, mora se prije obaranja stabla izvršiti oblikovanje žilišta.

Oblikovanje žilišta stabla smije se u slu ajevima navedenim u stavu 1. ovog lana izvršiti samo ako je centralni dio stabla zdrav i bez šupljina.

lan 22.

Sa strane na koju treba da padne stablo mora se na mjestu prereza izvaditi isje ak, tako da se u stablu napravi klinasti zasjek dubok 1/4 do 1/3 promjera stabla iji kut iznosi približno 35 stupnjeva.

Rez pile sa suprotne strane mora završavati 2-5 cm iznad donjeg ruba zasjeka.

Klinasti zasjek iz stava 1. ovog lana kod stabla promjera do 30 cm može biti dubok i do 1/2 njegovog promjera.

lan 23.

Ako je promjer stabla na mjestu reza ve i od dvostruke dužine vodilice, klinasti zasjek treba produbiti prema centralnom dijelu popre nog presjeka, s tim da se ostavljaju neprerezani krajevi dužine rubova najmanje 15 cm.

lan 24.

Nakon izrade klinastog zasjeka, sjeka je dužan provjeriti ispravnost njegove izrade odnosno utvrditi smjera obaranja stabla.

lan 25.

Pri izradi reza sa suprotne strane klinastog zasjeka sjeka je dužan primijeniti odgovarajuću tehnologiju reza, kojom se osigurava sigurno obaranje stabla (normalni, ubodni, lepezasti i drugi rez).

lan 26.

Prije početka izrade reza sjeka je dužan na unaprijed dogovoreni način glasno upozoriti ostale radnike na početak obaranja stabla.

Sjeka i druge osobe dužne su na glas upozorenja o obaranju stabla povući se suprotno od smjera pada stabla lijevo ili desno pod kutem do 45 stupnjeva.

Smjer povlačenja sjeka i drugih osoba mora biti unaprijed određen i oslobođen svih prepreka.

lan 27.

Između reza i klinastog zasjeka mora se na mjestu prereza stabla ostaviti odgovarajuća prelomnica (pero) širine 2 do 6 cm ovisno o debljini stabla.

lan 28.

Pri obaranju stabla u zonama opasnosti uz susjedne objekte kao što su prometnice, stambene zgrade, električni vodovi, drugi objekti i sl. moraju se poduzimati dodatne mjere sigurnosti.

lan 29.

Obaranje stabla mora se izvoditi na način da ne dođe do uklještenja - zaustave oborenog stabla na susjednom stablu.

Iznimno, u slučaju uklještenja stabla obaranje se vrši na siguran način upotrebom odgovarajućih sredstava rada (traktori, vitla i specijalni uređaji).

Postupak obaranja uklještenog ili zaustavljenog odnosno šupljeg ili trulog stabla utvrđuje ovlašten radnik iz člana 13. ovog pravilnika koji neposredno rukovodi postupkom obaranja.

Sjeka i grupa i ovlašten radnik ne smiju napustiti mjesto sjeka dok ne obore uklješteno stablo, ili iznimno vidno obilježe mjesto opasnosti znakovima upozorenja.

lan 30.

Za obaranje stabla u pravilu se upotrebljavaju klinovi.

Klinovi iz stava 1. ovog člana izrađuju se od plastike, lakog metala ili drva.

Nije dozvoljeno koristiti sjekiru umjesto klina.

Ako se koriste klinovi izrađeni od lakog metala ili plastike njihovi listovi moraju biti rebrasti i obrnuto nazubljeni.

lan 31.

Prije završnog nabijanja klina mora se izvaditi motorna pila iz potpiljka.

Za nabijanje klina mora se koristiti malj izrađen od tvrdog i zdravog drveta s okovanim čelom.

lan 32.

Ako je na jednom panju izraslo više stabala, prilikom sječe mora se svako stablo obarati pojedinačno.

lan 33.

Pri radu u krošnji stojećeg stabla kao što je kresanje ili sječa grana mora se radnicima osigurati korištenje odgovarajućih osobnih zaštitnih sredstava i zaštitnih naprava za rad u tim uvjetima.

Osobna zaštitna sredstva iz stava 1. ovog člana su zaštitno radno odijelo izrađeno tako da je pri korištenju pripijeno uz tijelo radnika, obučava se rebrastim gumenim džonom, šljem, zaštitne rukavice i sredstva za zaštitu sluha.

Zaštitne naprave iz stava 1. ovog člana su sigurnosne ljestve ili kuke za penjanje i silaženje, sigurnosni pojasevi i pojas za pričvršćenje motorne pile na granu stabla.

Organizacija je dužna samoupravnim općinskim aktom o zaštiti na radu utvrditi vrstu i karakteristiku osobnih zaštitnih sredstava i zaštitnih naprava.

lan 34.

Sječa stabla ne smije se obavljati:

- ako je temperatura zraka ispod 258 K (-15°C),
- kada pada kiša ili snijeg,
- ako snježni pokrivač ili kitine onemogućavaju siguran rad radnika,
- ako je teren poplavljen,
- po mraku i u slučajevima slabe vidljivosti zbog vremenskih nepogoda, kada se ne vide vrhovi stojećih stabala koja se sijeku,
- u slučajevima poledice na tlu ili stvaranja ledene kore u krošnjama stabala,
- za vrijeme atmosferskih pražnjenja,
- u toku oluje i mećave i kada postoji opasnost od lavine,
- u slučaju jačeg vjetrova koji onemogućavaju siguran rad.

lan 35.

Zabranjeno je istovremeno podsijecanje i podrezivanje više stabala kao i obaranje jednog stabla pomoću u drugog.

lan 36.

Izrada drvnih sortimenata obuhvaća:

- kresanje grana,
- skidanje kore,
- prerezivanje odnosno trupljenje,
- cijepanje,
- slaganje prostornog drveta.

lan 37.

Kresanju grana i prerezivanju na nagnutom terenu, a po potrebi i skidanju kore, može se pristupiti tek onda kada se stablo postavi u stabilan položaj, odnosno podupre kol evima zabijenim u zemlju.

Prije prerezivanja oborenog stabla radnik je dužan zavisno od položaja stabla okresati i prerezati sve grane na krošnji primjenjujući i odgovarajuću tehnologiju prerezivanja grana (normalni, ubodni, lepezasti rez i drugo).

lan 38.

Prerezivanje stabla na tlu između dva oslonca vrši se na način da prvi rez počinje s gornje strane u dubini 1/3 promjera, a drugi rez s donje strane mora se završiti tako da širi kraj prelomnice (pera) ostaje na strani suprotno od sjekača.

Deblja stabla se smiju prerezivati potpunim rezom s gornje strane uz obaveznu upotrebu klina, tako da ne dolazi do uklještenja vodilice.

lan 39.

Prerezivanje stabla oslonjenog na samo jedan oslonac (u vidu konzole) vrši se na način da prvi rez počinje s donje strane prema gore do 1/3 promjera, a drugi završava s gornje strane.

lan 40.

Pri kresanju grana i prerezivanju stabla na nagnutom terenu radnik mora stajati s gornje strane oborenog stabla.

lan 41.

Grane debljih stabala koje se nalaze s donje strane moraju se kresati po završetku prerezivanja stabla a grane tanjih stabala nakon okretanja stabla pomoću okretaljke.

lan 42.

Zabranjena je izrada drvnih sortimenata iz stabla koje leži u vodi.

lan 43.

Pokretanje oblovine mora se vršiti okretaljka i polugama, guranjem oblovine od sebe.

lan 44.

Cijepanje oblovine u prostorno drvo vrši se upotrebom sjekire te klinova i malja.

Klinovi i maljevi koji se koriste pri cijepanju oblovine moraju ispunjavati uvjete utvrđene članom 30. ovog pravilnika.

b) Korištenje motorne lanane pile

lan 45.

Motorne lanane pile koje se koriste pri sječi i izradi drvnih sortimenata moraju ispunjavati uvjete propisane tehničkim normativima za primjenu motornih lananih pila u šumarstvu.

lan 46.

Za pojedine faze rada na sječi i izradi drvnih sortimenata moraju se upotrebljavati motorne lanane pile koje po svojim karakteristikama odgovaraju uvjetima rada.

Motorne pile koje se koriste za sječu i izradu drvnih sortimenata moraju imati ugrađenu košnicu lanca.

Organizacija je dužna propisati karakteristike motornih pila za obavljanje pojedinih poslova na sječi i izradi drvnih sortimenata.

lan 47.

Radnik zadužen za upotrebu motorne pile dužan je motornu pilu prije upotrebe pažljivo pregledati i utvrditi da li je:

1. lanac pile ispravan, pravilno zategnut i naoštren,
2. vodilica pile i pogonski zupčanik ispravan,
3. ispravna košnica lanca i hvatalanac,
4. ispravan ispušni lonac i prigušivač buke,
5. ispravan osigurač poluge gasa,
6. dovoljno ulja za podmazivanje lanca,
7. čist filter za zrak.

lan 48.

Popravak motorne pile vrši se, po pravilu, u radionici, a samo izuzetno manje popravke motorne pile može izvršiti sjeka pod uvjetom da to može učiniti stručno i na siguran način.

član 49.

Pri radu s motornom pilom radnici su dužni:

1. zauzeti stabilan položaj za rad pri korištenju motorne pile,
2. pustiti pilu u rad nakon što se sve osobe udalje od tog mjesta najmanje dva metra,
3. ukopati lanac pile prije piljenja,
4. motornu pilu stavljati u pogon s isključenim lancem pile,
5. provjeravati zategnutost lanca s isključenim motorom,
6. isključiti motor pile iz pogona u slučaju bilo kakvih smetnji pri radu pile,
7. prije puštanja u rad motornu pilu treba otkloniti od tragova goriva, maziva i nataložene neistote,
8. da pri punjenju rezervoara gorivom ne puše i ne upotrebljavaju otvoreni plamen,
9. da prilikom nošenja pile s jednog mjesta rada na drugo isključe motor pile,
10. da pri prenosu pile na radilište i s radilišta vodilicu i lanac pile zaštite navlakom.

c) Privlačenje drvnih sortimenata

član 50.

Zavisno o tehnologiji rada privlačenje drvnih sortimenata s radilišta do pomoćnog stovarišta obavlja se mehanizirano ili pomoću stonih zaprege.

član 51.

Pravac, mjesto i način privlačenja drvnih sortimenata s radilišta do pomoćnog stovarišta određuje se na osnovi plana o uređenju radilišta.

član 52.

Zavisno od utvrđenog načina privlačenja drvnih sortimenata (mehaničkim putem ili pomoću stonih zaprege) uređuju se putevi (vlake) za privlačenje drvnih sortimenata.

Širina vlaka mora kod privlačenja traktorom biti najmanje 1 metar šira od širine traktora.

Elementi vlaka i pravci privlačenja moraju biti prilagođeni tehničkim mogućnostima sredstava za mehaničko privlačenje.

član 53.

Za vrijeme privlačenja drvnih sortimenata ne smiju se radnici i druge osobe nalaziti na liniji vučene niti se smiju voziti uz vozača, na traktoru ili na drvnim sortimentima koji se privlače.

Da bi se spriječila opasnost kod grupnog rada navedene u stavu 1. ovog člana, vozač traktora odnosno gonistoke ne smije započeti s privlačenjem drvnih sortimenata dok im pomoćnik ne da ugovoreni znak za početak rada.

lan 54.

Pri privla enju drvnih sortimenata vlaka na strmom i klizavom terenu mora biti posuta materijalom koji spreava nekontrolirano klizanje tereta.

Nekontrolirano klizanje drvnih sortimenata može se osigurati i upotrebom lanaca.

lan 55.

Po cijeloj dužini vlake moraju biti oišene od predmeta koji se nalaze na samoj vlaki i od grana susjednih stabala koje nadvisuju vlak u visini gabarita mehaniziranih sredstava odnosno stonozaprege.

lan 56.

Radnik koji upravlja mehaniziranim sredstvima i stonom zapregom mora biti osposobljen za privlaenje trupaca, oblovine i drugih drvnih sortimenata.

lan 57.

Na strmom i nagnutom terenu radnici koji upravljaju stonom zapregom moraju se nalaziti izvan zone opasnosti na strani suprotnoj od nagiba terena.

Na strmom dijelu puta smije se nalaziti samo jedna zaprega.

lan 58.

Pri privla enju oblovine radnik koji upravlja zapregom mora imati okretaljku za pokretanje tereta.

Jedan radnik može pratiti samo jednu zapregu.

lan 59.

Ako se za privla enje drvnih sortimenata upotrebljavaju traktori, onda oni moraju imati ugra ene odgovaraju e priklju ke.

lan 60.

Pod nepovoljnim vremenskim uvjetima (kiša, vjetar, snijeg, hladno a i sl.) privla enje drvnih sortimenata može se obavljati samo sa traktorima koji imaju sigurnosnu kabinu sa sjedištem za voza a.

Traktor sa kabinom mora imati mogućnost lakog postavljanja odnosno skidanja kabine.

Kabina traktora mora biti izra ena tako da štiti voza a, odnosno suvoza a ako su u kabini ugra ena dva sjedišta, od vremenskih nepogoda, padaju ih i vise ih grana, udara oblovine i drugih predmeta, povreda u slučaju prevrtanja traktora i sl.

Na vjetrobranu i prozorima kabine mora biti ugrađeno staklo koje omogućava dobru vidljivost naročito prema priključnicama, a koje u slučaju loma ne ugrožava vozača odnosno suvozača.

Sjedište vozača mora biti dobro pri vršeno, da ublažava potrese pri vožnji i da ima oslonac na leđa i noge.

Pedale traktora moraju sa strane biti zaštićene od skliznuća noge.

Traktori moraju biti opremljeni stepenicama ili ljestvama sa rukama za sigurno penjanje u kabinu i silaženje iz kabine.

Na traktorima s gusjenicama moraju gusjenice u dužini kabine biti natkrivene vrstom limom.

lan 61.

Ako vremenski uvjeti i nagutost terena to dozvoljavaju privlačenje drvnih sortimenata može se obavljati i traktorima bez kabine.

Traktori iz stava 1. ovog člana moraju iznad sjedišta vozača imati ugrađen sigurnosni okvir radi zaštite radnika u slučaju prevrtanja.

lan 62.

Prije početka rada vozač traktora mora upoznati put kojim će privlačiti drvene sortimente, kako bi se uvjerio u njegovu sigurnost za siguran rad.

Vlake i pravci izvlačenja drvnih sortimenata moraju biti vidno označene.

Elementi vlaka i pravci privlačenja moraju biti prilagođeni tehničkim mogućnostima traktora.

Vozač traktora dužan je pridržavati se uputstva za rukovanje traktorom, naročito u pogledu dozvoljenog opterećenja.

lan 63.

Ako se teret spušta poprečno po padini terena sa nagibom većim od 15 stupnjeva, gume traktora moraju biti opremljene lancima.

lan 64.

Organizacija je dužna utvrditi posebne uvjete koje mora ispunjavati vozač traktora u pogledu stručne spreme, dobi, spola, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Radnika iz stava 1. ovog člana organizacija je dužna osposobiti za rad na siguran način pri upravljanju traktorom i svim njegovim priključnicama na temelju posebno izrađenih programa osposobljavanja radnika.

lan 65.

Motor traktora smije staviti u pogon samo voza traktora.

Voza traktora dužan je prekinuti rad, ako u toku rada utvrdi neispravnost traktora ili njegovih priključaka.

član 66.

Privlačenje i iznošenje drvnih sortimenata može se obavljati mehaniziranim sredstvima rada i to specijalnim vitlima i šumskim žičarama.

Šumskim žičarama u smislu ovog pravilnika smatraju se: žičani kranovi, gravitacioni kranovi i kružne žičare.

član 67.

Šumske žičare za prijenos drvnih sortimenata moraju biti projektirane i izgrađene prema propisima o zaštiti na radu i hrvatskim normama.

član 68.

Prije montaže i demontaže šumske žičare, organizacija je dužna donijeti plan mjera zaštite na radu pri obavljanju tih poslova.

Plan mjera zaštite na radu iz stava 1. ovog člana naročito sadrži:

1. uzdužni profil šumske žičare;
2. način sidrenja nosećeg užeta;
3. mjesto i način sidrenja motornog vitla;
4. način skidanja nosećeg užeta;
5. utvrđivanje nategnutosti užeta;
6. tehničke podatke o kapacitetu i sastavnim dijelovima šumske žičare (čelično užje, motorno vitlo, kolica, dozvoljena težina tereta i dr.);
7. redoslijed montaže i demontaže šumske žičare i organizacija rada šumskom žičarom;
8. sredstva i način sporazumijevanja radnika koji rade na žičari;
9. mjesto i uređenje utovarne i istovarne stanice;
10. način održavanja i popravka šumske žičare.

član 69.

Prije početka korištenja šumske žičare radna organizacija mora izvršiti ispitivanja žičare u skladu s propisima o zaštiti na radu i posebnim propisima kojima je predmetna materija regulirana i ishoditi dozvolu za njeno korištenje.

član 70.

Za utovar i istovar drvnih sortimenata koji se transportiraju šumskom žičarom moraju se izgraditi utovarne i istovarne stanice, koje su međusobno povezane sredstvima za sporazumijevanje (telefon, radio-veza i slično).

Prostor za utovar i istovar drvnih sortimenata mora biti oslobođen za nesmetan i siguran rad.

Ako na utovarnoj odnosno istovarnoj stanici do e do nagomilavanja drvnih sortimenata koji ugrožavaju siguran utovar ili istovar, odgovorni radnik je dužan obustaviti rad šumske ži are.

lan 71.

Promet šumskom ži arom odvija se uz pomo unaprijed dogovorenih signala. Signali moraju biti jasni i istaknuti na vidnom mjestu utovarne i istovarne stanice.

Radnici koji rade na trasi šumske ži are moraju biti upoznati s dogovorenim signalima.

lan 72.

Optere enje šumske ži are i vitla ne smije biti ve e od optere enja koje je odredio proizvo a ži are.

Dozvoljena težina tereta mora biti vidno obilježena na mjestu gdje se teret pri vrš uje na šumsku ži aru.

lan 73.

Zabranjen je prijevoz ljudi šumskom ži arom.

Izuzetno, uz pismeni nalog odgovornog radnika, ži arom se mogu voziti radnici koji održavaju i popravljaju šumsku ži aru.

Radnicima koji održavaju i popravljaju šumsku ži aru organizacija je dužna omogu iti obavljanje tih poslova u uvjetima za siguran rad.

Za vrijeme popravka šumske ži are, ži ara ne smije biti optere ena drvnim sortimentima ili bilo kojim drugim materijalom.

lan 74.

Za vrijeme prenošenja tereta šumskom ži arom radnici se ne smiju nalaziti na trasi ži are.

Trasa ži are mora biti vidljivo ozna ena s postavljenim upozorenjima na opasnost.

lan 75.

Saobra ajnice i drugi objekti koji se nalaze ispod šumske ži are moraju biti prekriveni sigurnom zaštitom.

lan 76.

Objekti i ure aji ži are moraju se održavati tako da budu uvijek tehni ki ispravni za siguran promet.

Za tehni ku ispravnost i siguran rad ži are odgovorna je organizacija koja koristi ži aru.

lan 77.

Trasa ži are mora se pregledati svakog dana i utvrditi da li je sposobna za siguran i nesmetan rad.

Najmanje svakih 14 dana moraju se pregledati stupovi ži are i oprema na njima te provjeriti njezina ispravnost.

Drvena konstrukcija ži are mora se pregledati najmanje svakih 6 mjeseci, a eli na konstrukcija ži are najmanje jednom godišnje.

O rezultatima pregleda ži are mora se sastavljati zapisnik, a o ispravnosti ži are mora se izdati isprava u skladu s Pravilnikom o načinu ispitivanja određenih sredstava rada i radne okoline te sadržaju, obliku i načinu izdavanja isprava.

d) Stovarišta drvnih sortimenata

lan 78.

Za glavno i pomoćno stovarište za prostorno drvo smije se koristiti samo ravan ili blago nagnut teren nagiba do 15 stupnjeva.

Teren koji se koristi za glavno i pomoćno stovarište mora biti očišćen od drveća, grana, kamenja i drugih predmeta, koji smetaju pri radu.

lan 79.

Stabilnost složaja prostornog drva mora se osigurati tako da se krajevi složaja slažu unakriž ili se krajevi složaja moraju osigurati podupiračima, koji onemogućavaju rušenje složaja.

lan 80.

Složaj prostornog drva ne smije biti viši od 2 m.

Prolazi između složajeva ne smiju biti manji od 1,5 m.

lan 81.

Pri ručnom prenošenju odnosno slaganju prostornog drva, težina pojedinog komada (cjepanice) ne smije prelaziti 25 kg za muškarce odnosno 15 kg za žene.

Ako poslovi zahtijevaju ručno dizanje ili nošenje tereta težih od 25 kg za muškarce i težih od 15 kg za žene, organizacija je dužna utvrditi posebne uvjete koje radnici moraju ispunjavati za obavljanje tih poslova, u skladu s Pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada.

lan 82.

Pri manipulaciji oblovinom radnici se ne smiju nalaziti u zoni opasnosti, a organizacija je dužna odrediti radnika koji će koordinirati rad grupe prema unaprijed utvrđenom načinu rada.

Pri odlaganju oblovine na pomoćnom stovarištu manipulacija se mora izvoditi tako da ne dođe do križanja oblovine.

lan 83.

Slaganje oblovine u složajve mora se obavljati mehanizirano.

Visina složajeva oblovine ovisi o karakteristikama mehaniziranih sredstava i tehnološkom postupku rada.

Stabilnost složajeva oblovine mora se osigurati s podupiračima, ili na drugi način.

lan 84.

Kada se oblovina slaže paralelno, kosina složajeva ne smije biti veća od 30 stupnjeva.

lan 85.

Pri rukovanju oblovinom kotrljanje moraju obavljati najmanje dva radnika pomoću okretaljke ili drugog odgovarajućeg alata.

Alat koji radnici koriste mora pri rukovanju biti u položaju koji osigurava siguran rad radnika u slučaju iskliznuća oblovine.

lan 86.

Radovi na stovarištima moraju se obavljati pod nadzorom za to ovlaštenog radnika u skladu s odredbama samoupravnog općeg akta o zaštiti na radu u organizaciji.

lan 87.

Glavno stovarište drvnih sortimenata mora biti ograničeno ili na odgovarajući način označeno.

Teren stovarišta mora biti poravnat, vrstičen od predmeta koji smetaju pri radu.

Nagib terena glavnog stovarišta ne smije biti veći od 10 stupnjeva.

lan 88.

Opće osvjetljenje glavnog stovarišta mora iznositi najmanje 3 luksa.

Zavisno od složenosti procesa rada koji se noću obavlja na mjestima rada, pored opće vanjske rasvjete treba osigurati i funkcionalnu rasvjetu.

lan 89.

Na glavnim stovarištima moraju se osigurati prostorije za povremeno zagrijavanje radnika u zimskom razdoblju i radi zaštite radnika od elementarnih nepogoda.

e) Utovar, istovar i prijevoz drvnih sortimenata

lan 90.

Utovar i istovar prostornog drva u transportno sredstvo obavlja se ručno ili mehanizirano. Pri ručnom utovaru prostornog drva u transportna sredstva poslove utovara moraju obavljati najmanje dva radnika.

Utovar i istovar oblovine u transportno sredstvo mora se obavljati mehanizirano.

lan 91.

Skidanje oblovine sa složajeva i transportnih sredstava mora se obavljati odozgo prema dolje.

Nije dozvoljeno mehaniziranim sredstvima izvlačenje donjih naslaga složene oblovine.

lan 92.

Za vrijeme utovara drvnih sortimenata motorno i drugo vozilo u koje se vrši utovar mora biti zaključeno i osigurano od pomicanja podmeta ima, a pogonski motor isključeno iz rada.

lan 93.

Motorna vozila s ugrađenim dizalicama kao i samohodne dizalice moraju pri utovaru tereta koristiti nogare, kako bi se pri utovaru i istovaru tereta osiguralo vozilo od prevrtanja.

Nogari iz stava 1. ovog člana moraju se oslanjati na vrstu podlogu i moraju biti u funkciji.

Samohodne dizalice koje nemaju ugrađene nogare iz stava 1. ovog člana moraju se postavljati na ravne i vrste podloge i koristiti na način koji onemogućava privlačenje vozila pri utovaru i istovaru tereta.

lan 94.

Za vrijeme utovara drvnih sortimenata u zaprežno vozilo, stoka mora biti ispregnuta.

lan 95.

Prijevoz drvnih sortimenata mora se obavljati vozilima koja su za tu namjenu prilagođena.

Visina tereta na vozilima iz stava 1. ovog člana ne smije prelaziti visinu ugrađenih ručica za osiguranje tereta.

Pri prijevozu drvnih sortimenata kraćih dužina mora se osigurati oslanjanje tereta na najmanje dvije ručice.

lan 96.

Ako se teret na vozilima osigurava lancima, čeličnom užadi, klamfama ili na drugi način mora se osigurati potpuna stabilnost tereta pri prijevozu.

Iznimno, prijevoz prostornog drveta može se obavljati i vozilima sandu arima uz uvjet da se osigura stabilnost tereta pri prijevozu na na in utvr en u stavu 1. ovog lana.

lan 97.

Pri utovaru ili istovaru drvnih sortimenata dizalicom radnici moraju biti izvan zone opasnosti.

lan 98.

Šumske ceste, mostovi i propusti moraju biti održavani u takvom stanju da je omogu en siguran prijevoz drvnih sortimenata.

lan 99.

Pravila zaštite na radu utvr ena ovim pravilnikom odnose se i na šumsko uzgojne radove kao što su njega šume, ure ivanje šume, zaštita šume, branje šumskog sjemena u krošnjama stabala i druge poslove.

Pri obavljanju poslova pošumljavanja primjenjuju se pravila zaštite na radu propisana za poljoprivredne radove.

lan 100.

Radovi na njezi šume, branju šumskog sjemena u krošnjama stabala i zaštiti kemijskim sredstvima u šumama i rasadnicima obavljaju se pod nadzorom za to ovlaštenog radnika, u skladu s odredbama samoupravnog op eg akta o zaštiti na radu u organizaciji.

lan 101.

Kemijska sredstva može pripremati, izdavati i upotrebljavati samo radnik koji ispunjava uvjete predvi ene propisima o uvjetima za proizvodnju, pakovanje, držanje i promet otrova.

lan 102.

Prskanje, zaprašivanje i posipanje kemijskih sredstava mora se vršiti odgovaraju im ure ajima.

Iznimno, prskanje, zaprašivanje i posipanje kemijskih sredstava malih površina može se vršiti i ru no.

lan 103.

Za obavljanje poslova, odnosno radnih zadataka pri radu s kemijskim sredstvima radnicima se moraju osigurati odgovaraju a osobna zaštitna sredstva i oprema.

lan 104.

Organizacije koje osim poslova uzgoja i iskorištavanja šuma obavljaju i djelatnost lovstva dužne su samoupravnim op im aktom o zaštiti na radu, a u skladu s važe im propisima koji

reguliraju predmetnu materiju, utvrditi vrste i opseg opasnosti kao i obaveze radnika kojih se moraju pridržavati u provo enju mjera zaštite na radu.

4. Prijevoz, smještaj i ishrana radnika

lan 105.

Organizacija odnosno poslodavac dužni su svim radnicima koji rade na radilištima osigurati smještaj ili svakodnevni prijevoz od sabirnog mjesta do mjesta rada i obratno.

lan 106.

Organizacija odnosno poslodavac dužni su svim radnicima koji borave na radilištima osigurati smještaj u skladu s odredbama Pravilnika o osiguranju smještaja i prehrane radnika odnosno njihovog prijevoza od mjesta stanovanja do mjesta rada i natrag.

lan 107.

Organizacija odnosno poslodavac dužni su svim radnicima koji rade na radilištu osigurati topli obrok i pitku vodu bez obzira na to da li je na radilištu organiziran smještaj ili se radnici svakodnevno prevoze do mjesta rada.

Topli obrok mora se osigurati radnicima na mjestu rada, sredinom radnog vremena, mora biti raznovrstan i imati najmanje 5432 J (1300 kalorija).

Izuzetno, ukoliko se radi o teško pristupa nim terenima na kojima je zaposleno manje od pet radnika, radnicima se može dati obrok pripremljen na industrijski na in.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

lan 108.

Na dan stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena odredaba Pravilnika o higijensko-tehni kim zaštitnim mjerama pri radu na eksploataciji šuma ("Službeni list", br. 41/61), koji je na temelju lana 85. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine", br. 19/83) primjenjivan kao propisano pravilo zaštite na radu.

lan 109.

Organizacije i poslodavci dužni su provedbu odredbe lana 46. stava 2. ovog pravilnika osigurati u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

lan 110.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Narodnim novinama".